

Dosarul nr. 2r-343/23
2-22041136-01-2r-27072023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. N. Moldovanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, A. Malii, R. Pulbere)

DECIZIE

06 septembrie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Viorica Puica

Oxana Parfeni

Aliona Donos

examinând recursul declarat de către Alexandru Tomulescu,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Tomulescu împotriva Ministerului Educației și Cercetării al Republicii Moldova și Instituția Publică Școala Profesională nr. 2 cu privire la anularea ordinelor, încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă, a îndemnizațiilor de concediu anual, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 06 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Alexandru Tomulescu, reprezentat de avocatul Iurie Sidlețchi,

c o n s t a t ă:

La 25 martie 2022, Alexandru Tomulescu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Educației și Cercetării al Republicii Moldova și Instituția Publică Școala Profesională nr. 2 cu privire la anularea ordinelor, încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă, a îndemnizațiilor de concediu anual, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 23 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Tomulescu, ca neîntemeiată.

La 12 martie 2023, prin intermediul poștei electronice, Alexandru Tomulescu, reprezentat de avocatul Iurie Sidlețchi, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 23 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea cererii de apel și casarea hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea din 16 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Alexandru Tomulescu, reprezentat de avocatul Iurie

Sidlețchi, împotriva hotărârii din 23 februarie 2023 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru. S-a acordat apelantului termen de 10 zile calendaristice din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză pentru înlăturarea neajunsurilor și depunerea unei cereri suplimentare de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, sub formă scrisă pe suport de hârtie cu semnătură olografă, prezentarea copiilor de pe cererea de apel suplimentară într-un număr egal cu numărul participanților la proces. S-a explicat apelantului că cererea de înlăturare a neajunsurilor menționate urmează să fie prezentată și înregistrată nemijlocit în Direcția Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Chișinău în termenul stabilit, iar în caz de neîndeplinire a indicațiilor din prezenta încheiere, cererea de apel va fi restituită.

Prin încheierea din 06 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Alexandru Tomulescu, reprezentat de avocatul Iurie Sidlețchi, din motiv că nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel.

La 11 iulie 2023, Alexandru Tomulescu a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 06 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii recurate, cu restituirea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului, a invocat că instanța de apel nu i-a expediat încheierea din 16 mai 2023, fiind expediată doar avocatului Iurie Sidlețchi, astfel au fost încălcate dispozițiile art. 100 din Codul de procedură civilă.

A menționat că, la 29 iunie 2023, a primit încheierea din 06 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău. A telefonat avocatul în luna mai și iunie, însă acesta nu i-a răspuns.

A mai indicat că, prin examinarea cauzei în absența apelantului a fost încălcat principiul contradictorialității, lipsindu-l de posibilitatea de a-și formula, argumenta și a dovedi poziția în proces, ceea ce constituie o încălcare esențială a normelor de drept procedural.

Din materialele cauzei rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 06 iunie 2023 și a expediat participanților la proces copia încheierii prin scrisoarea de însoțire din 21 iunie 2023 (vol. II, f.d. 32), însă, la actele cauzei nu se regăsește dovada de recepționare a acesteia de către recurent, astfel, recursul declarat la 11 iulie 2023 este în termen.

La 27 iulie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia recursului, pentru cunoștință, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică, anexat la materialele dosarului (vol. II, f.d. 72).

Până la examinarea recursului, intimații Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova și Instituția Publică Școala Profesională nr. 2 nu și-au valorificat drepturile procedurale și nu au depus referință.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele dosarului și prevederile legale aplicabile speței, Completul de judecată al Curții

Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Alexandru Tomulescu urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu prevederile art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

Art. 364 alin. (2) din Codul de procedură civilă statuează că, cererea de apel și înscrisurile noi care nu au fost prezentate în primă instanță se depun cu atâtea copii câți participanți la proces sînt, plus cîte o copie pentru instanța de apel. Copiile de pe înscrisuri se legalizează în modul stabilit de lege.

Conform art. 365 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Elementele cererii de apel prevăzute la alin.(1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

În conformitate cu prevederile art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea din 23 februarie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Tomulescu, ca neîntemeiată (vol. I, f.d. 244, vol. II, f.d.1-18).

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 12 martie 2023, prin intermediul poștei electronice, Alexandru Tomulescu, reprezentat de avocatul Iurie Sidlețchi, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 23 februarie 2023 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea cererii de apel și casarea hotărârii primei instanțe (vol. I, f.d. 250).

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 16 mai 2023 nu a dat curs cererii de apel depusă de Alexandru Tomulescu, reprezentat de avocatul Iurie Sidlețchi, împotriva hotărârii din 23 februarie 2023 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru. S-a acordat apelantului termen de 10 zile calendaristice din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză pentru înlăturarea neajunsurilor și depunerea unei cereri suplimentare de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, sub formă scrisă pe suport de hârtie cu semnătură olografă,

prezentarea copiilor de pe cererea de apel suplimentară într-un număr egal cu numărul participanților la proces. S-a explicat apelantului că cererea de înlăturare a neajunsurilor menționate urmează să fie prezentată și înregistrată nemijlocit în Direcția Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Chișinău în termenul stabilit, iar în caz de neîndeplinire a indicațiilor din prezenta încheiere, cererea de apel va fi restituită (vol. II, f.d. 23-26).

Potrivit scrisorii de expediere a actului judecătoresc, Curtea de Apel Chișinău a expediat avocatului apelantului, Iurie Sidlețchi, copia încheierii din 16 mai 2023, prin intermediul oficiului postal, fiind recepționată la data de 25 mai 2023, potrivit avizului de recepție anexat la materialele dosarului (vol. II, f.d. 27, 28).

În speță, termenul acordat pentru înlăturarea neajunsurilor a început să curgă la 26 mai 2023, ziua imediat următoare zilei în care a fost expediată încheierea care impunea la un anumit comportament procedural și a expirat la 05 iunie 2023 (zi de luni).

În termenul indicat de instanța de apel, Alexandru Tomulescu, reprezentat de avocatul Iurie Sidlețchi nu a înlăturat neajunsurile și nu a prezentat cererea suplimentară de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, sub formă scrisă pe suport de hârtie cu semnătură olografă și copiile de pe cererea de apel suplimentară într-un număr egal cu numărul participanților la proces, în Direcția Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Chișinău.

Drept urmare, prin încheierea din 06 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a fost restituită cererea de apel depusă de Alexandru Tomulescu, reprezentat de avocatul Iurie Sidlețchi, împotriva hotărârii din 23 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (vol. II, f.d. 29-31).

În conformitate cu art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

În corespundere cu prevederile art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin. (1) – (4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment

viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Potrivit art. 112 alin. (4) din Codul de procedură civilă, dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

Din norma de drept menționată rezultă că, în cazul în care instanța de judecată a stabilit data până la care trebuie efectuată acțiunea (operațiunea) procesuală, partea care trebuie să o execute are obligația de a îndeplini acțiunea (operațiunea) respectivă până la data și ora indicată în actul de dispoziție judecătoresc. Termenul imperativ stabilit de către instanța de judecată este unul obligatoriu și peremptoriu, aceluși prevăzut de lege. Mai mult ca atât, în cazul în care actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori într-o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora la care se încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Analizând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de restituire a cererii de apel, or, Alexandru Tomulescu, reprezentat de avocatul Iurie Sidlețchi, nu s-a conformat indicațiilor instanței de apel stabilite prin încheierea din 16 mai 2023 și nu a înlăturat neajunsurile, în termenul stabilit.

Sub acest aspect, Completul de judecată apreciază ca fiind neîntemeiat argumentul recurentului Alexandru Tomulescu precum că nu i-a fost expediată încheierea din 16 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, or, încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel a fost comunicată avocatului Iurie Sidlețchi, reprezentantul apelantului/recurent, cu împuterniciri în acest sens, inclusiv dreptul de a ataca hotărârile, încheierile și deciziile judecătorești, în baza mandatului din 18 mai 2022 (vol. I, f.d. 147, vol. II, f.d. 28).

În context, Completul de judecată relevă că, recurentul Alexandru Tomulescu, reprezentat de avocatul Iurie Sidlețchi, fiind partea interesată de soluționarea prezentei cauze în ordine de apel și depunând la data de 12 martie 2023, prin intermediul poștei electronice, cerere de apel nemotivată (vol. I, f.d. 249, 250), urma să depună diligența necesară și să se intereseze la intervale de timp rezonabile de soarta dosarului respectiv.

Prin prisma respectării dreptului de acces la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale,

art.20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CEDO, circumstanțele relatate denotă că recurentul și-a neglijat valorificarea în termen a drepturilor procedurale.

La acest capitol, Completul de judecată reține dispozițiile art. 56 alin. (3), art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care statuează că participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Or, recurentul nu a dat dovadă de diligență în realizarea drepturilor sale și, astfel, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel în rezultatul nelichidării neajunsurilor este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună-credință și în termen.

Din considerentele redate și având în vedere faptul că instanța de apel la emiterea încheierii contestate s-a conformat prevederilor legale corelate cu circumstanțele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Alexandru Tomulescu și a menține încheierea din 06 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Alexandru Tomulescu.

Se menține încheierea din 06 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Tomulescu împotriva Ministerului Educației și Cercetării al Republicii Moldova și Instituția Publică Școala Profesională nr. 2 cu privire la anularea ordinelor, încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă, a indemnizațiilor de concediu anual, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Oxana Parfeni

Aliona Donos